

Vild natur og Biodiversitet
8. juni 2023**Referat for skovrådsmøde d. 8. juni 2023**

Tid og sted: kl. 10.00-19.30, Naturcenter Herstedhøje, Herstedhøje Allé 1, 2620 Albertslund. Ikke mulighed for virtuel deltagelse.

Deltagere

Peter Kofod Kristensen	Formand
Niels Otto Lundstedt	Dansk Skovforening
Tanja B. Olsen (forlod mødet efter punkt 5)	Dansk Skovforening
Michael Glud	HedeDanmark
Kim Axelsen	Danske Træindustrier
Tine Skafté Nielsen	Danmarks Naturfredningsforening
Birgitte Marcussen	Danmarks Naturfredningsforening
Sofie Tind Nielsen	WWF – Verdensnaturfonden
Lisbet Christoffersen	Verdens Skove
Knud Flensted (stedfortræder for Henrik Wejdling)	Dansk Ornitologisk Forening
Johan Husfeldt	Friluftsrådet
Vivian Kvist Johannsen	Københavns Universitet, IGN
Jacob Heilmann-Clausen	Københavns Universitet Globe, CMEC
Lasse Høker Eriksen (stedfortræder for Katrine Lindegaard men deltog hele dagen)	3F
Katrine Lindegaard (forlod mødet klokken 13.00)	3F
Jørgen Sølvsten Skriver	Træ- og Møbelindustrien
Peter Bech	Landbrug & Fødevarer
Beate Strandberg	Århus Universitet – DCE

Afbud

Sara Røpke	Kommunernes Landsforening
Kristian Gernow	De Danske Skovdyrkerforeninger

Fra sekretariatet deltog

Charlotte Brøndum	Miljøministeriet
Christian Lundmark Jensen	Miljøministeriet
Josephine Gundorph	Miljøministeriet
Ingolf Troensegaard	Miljøministeriet

Styrelsesrepræsentanter og oplægsholdere

Katrine Hahn Kristensen	Miljøstyrelsen
Pernille Karlog	Miljøstyrelsen
Kim Søderlund	Naturstyrelsen

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden, v. formanden

Formanden bød velkommen til skovrådsmødet i Vestskoven. Temaet for mødet var skovrejsning i lyset af regeringens ambition om at ville fremlægge en ambitiøs skovplan med et mål om etablering af 250.000 hektar ny skov. Vestskoven var valgt som lokation for mødet, fordi området repræsenterer et af Danmarks største skovrejsningsprojekter.

2. Skovrejsning i Vestskoven, v. skovrider Kim Søderlund

Kim Søderlund (Naturstyrelsen) gav en introduktion til Vestskoven, hvor staten siden 1967 har opkøbt arealer på Københavns Vestegn til statslig skovrejsning. Der pågår i dag fortsat statslige opkøb, og særligt samarbejdet med kommunerne og den langsigtede planlægning blev fremhævet som hovedårsagen til succesfuld implementering af projektet.

3. Rundvisning i Vestskoven, v. skovrider Kim Søderlund

Kim Søderlund (Naturstyrelsen) gav Skovrådet en rundvisning i skoven med henblik på at vise skovrejsning i forskellige stadier og drøfte den fremtidige forvaltning af skoven. Vestskoven er udpeget som urørt skov, og Naturstyrelsen er ved at tilpasse forvaltningen til de nye rammer og formål for skoven. Kim Søderlund fremhævede blandt andet, at mens Vestskoven med sin endnu relativt unge alder for en skov stadig mangler meget af den biodiversitet, som er knyttet til ældre skove, så er den i sin strukturelle opbygning med mange lysåbne arealer og vegetation, der er knyttet til disse, relativt godt gearret til overgangen til urørt skov. Og i den henseende også bedre end mange af de ældre forstligt drevne og relativt tætte og mørke skove, der nu lægges urørt,

4. Orienteringer fra Miljøministeriet v. kontorchef Charlotte Brøndum

Charlotte Brøndum (Miljøministeriet) orienterede om regeringsgrundlagets omtale af en skovplan og om (1) status på arbejde med Skovplan (FL22) og de 12 leverancer i den tværministerielle analyse, (2) EU-forslaget om naturgenopretning og (3) EU's skovrydningsforordning.

Flere bemærkede, at høringsfristen for de 12 leverancer burde tage hensyn til den kommende sommerferie, hvilket Miljøministeriet tog til efterretning. Fristen meldes ud med fremsendelse af leverancerne til kommentering i følgegruppen.

5. Deling af skovdata mellem forskningsinstitutioner og myndigheder v. formanden

Formanden introducerede punktet og tilkendegav herunder, at der efter hans opfattelse var tale om en diskussion om skovstatistikens troværdighed som grundlag for analyser af skovens tilstand og udvikling.

Vivan Kvist Johannsen (Københavns Universitet, IGN) takkede for at få punktet på dagsordenen og orienterede om baggrunden for diskussionen.

Miljøstyrelsen oplyste, at myndighederne har et behov for direkte adgang til data for at kunne varetage sine opgaver og bidrage til udviklingen på området, herunder arbejdet med at udarbejde digitale kort.

Der var blandt enkelte medlemmer en bekymring for, at når rådata deles med myndighederne, herunder Miljøstyrelsen, så vil flere skovejere end i dag ønske at få oplyst, om og hvor der er permanente prøveflader på deres ejendom. Når skovejeren er bekendt med dette, så kan det bevidst eller ubevidst påvirke skovejerenes forvaltning af skoven inden for prøvefladerne. Det kan påvirke datakvaliteten og muligheden for at lave statistikker og analyser på skovområdet.

Dansk Skovforening finder det afgørende, at skovstatistikken hviler på et statistisk sikkert og troværdigt grundlag. Ifølge Dansk Skovforening kræver det, at anonymiteten i data bevares, og at der er sikkerhed for, at data ikke anvendes i forvaltningsmæssige sammenhænge med udgangspunkt i den enkelte prøveflade. For Dansk Skovforening er det derfor vigtigt, at skovstatistikken er baseret på indsamling af data ud fra et armlængdeprincip, hvor dem der indsamler eller har adgang til arealspecifikke data er adskilt fra dem, der forvalter efter lovgivningen.

Skovejerne forventer, at Miljøstyrelsen sikrer, at datakvaliteten er af samme høje standard som i dag, da datakvaliteten er afgørende for en god skovstatistik.

Der var herefter en drøftelse, hvor flere bemærkede, at data om skovenes udvikling er nødvendige for at træffe beslutninger i centralforvaltningen på et oplyst grundlag. Derfor bør data i videst mulige omfang deles og bruges, så længe den fortrolighed, der er lovet skovejerne i forbindelse med indsamlingen, respekteres.

6. Gruppearbejde med drøftelse af udfordringer/løsninger ift. regeringens målsætning om 250.000 hektar ny skov i Danmark, v. formanden

Formanden introducerede punktet og delte skovrådet op i 3 grupper, der hver skulle udarbejde en planche over udfordringer og løsninger ved rejsning af 250.000 hektar ny skov i Danmark. De enkelte grupper præsenterede efterfølgende deres plancher og de generelle temaer blev drøftet i plenum.

Gruppe 1 lagde vægt på, at de nye skovområder skal bidrage til de mange formål med skov, men at de enkelte områder gerne må have særlige fokuspunkter. Gruppen foreslog et pointsystem for at skabe et overblik over, hvor det giver mening at prioritere de forskellige formål med skov. Det blev understreget, at der er behov for en national plan. Gruppen havde ligeledes drøftet mulighederne for at rejse skov på gamle landbrugsarealer, mindre produktive arealer eller på arealer, hvor der i dag er begrænsninger eller restriktioner på arealforvaltningen – fx arealer med § 3-beskyttelse.

I forhold til finansieringen af skovrejsningen lagde gruppe 1 vægt på, at der generelt er en stor betalingsvillighed hos private virksomheder og private fonde, bl.a. fordi virksomhederne skal levere på klima, natur og biodiversitet. Det er afgørende, at barrierer, herunder langsom myndighedsbehandling, godkendelsesprocesser og høringsprocesser fjernes eller optimeres. Gruppen havde yderligere drøftet, om man skulle kigge på ejerskab og skattemæssige barrierer for skovrejsningsprojekter.

Afslutningsvis lagde gruppen vægt på, at de nye skove skal danne store sammenhængene arealer, for at sikre bedre forhold på biodiversitet, produktion og friluftsliv.

Gruppe 2 havde drøftet, hvorvidt man udelukkende skal se på skov, eller om man også skal indtænke lysåbne arealer i opgørelserne, så man i højere grad fremmer udviklingen af skov- og naturlandskaber. Gruppen lagde vægt på, at tilskud i højere grad skal styre udviklingen, og at satserne kan reguleres ud fra, hvordan skovene performer på de mange formål med skov. Gruppen fremhævede også vigtigheden af en national plan.

Gruppen pegede på, at skovrejsning i høj grad skal kombineres med andre arealanvendelser, hvis der skal findes arealer til 250.000 hektar skov. Det blev fremhævet, at VE (fx vindmøller) bør indtænkes i samspil med skovrejsning.

Gruppen fremhævede barrierer i form af lovgivning, skat og planteforsyning, men understregede at man i højere grad skal undersøge muligheden for naturlig tilgroning, så ny skov ikke nødvendigvis skal plantes.

Gruppe 3 havde mange af de samme pointer som de øvrige grupper, og understregede særligt vigtigheden af en national strategi for skovrejsningen som et centralt element.

Under den efterfølgende dialog var der bred enighed om behovet for national planlægning og kortlægning. Det skaber et grundlag for at vurdere synergieffekter og placere ny skov, hvor udbyttet på de mange formål er størst.

Peter Bech (Landbrug & Fødevarer) understregede vigtigheden at indtænke multifunktionelle arealanvendelser, herunder biodiversitet i relation til solcelleparker.

Knud Flensted (Dansk Ornitologisk Forening) pegede på, at hvis solceller på et tidspunkt bliver overflødige bør der være en klausul om, at der efterfølgende skal prioriteres skovrejsning eller biodiversitet på arealerne. Han fremhævede yderligere, at det er nødvendigt at anerkende, at nogle initiativer (fx VE) sker på bekostning af øvrige formål fx biodiversitet og skovrejsning. Derfor bør man indtænke en kompensationsordning, så der kan skabes biodiversitet og skovrejsning på øvrige arealer. Knud Flensted (Dansk Ornitologisk Forening) fremhævede desuden, at en lang tidshorisont og langsigtet planlægning skaber optimale rammer for skovrejsning. Vestskoven blev fremhævet som et eksempel herpå.

I forhold til problematikken om at skaffe tilstrækkeligt plantermateriale til omfattende skovrejsning bemærkede Niels Otto Lundsted (Dansk Skovforening) og Michael Glud (HedeDanmark), at hvis man fra statens side fremlægger troværdige konkrete planer for implementering af målsætningen, så tilpasser markedet sig og det bliver muligt at skaffe den nødvendige mængde planter.

7. Eventuelt, v. formanden

Formanden afsluttede det formelle program og takkede for et godt møde.